

WERKWOORDENSHEMA 2E KLAS HAVO-VWO

Van de navolgende VIJF HOOFDVORMEN kun je in principe alle tijden maken. Maar in de tweede klas behoef je nog niet elke tijd van elk werkwoord te weten. Hoofdvorm V laten we helemaal buiten beschouwing maar we geven wel, op het bord, om op de achterkant van dit blad, of in je schrift, over te nemen, de te herkennen uitgangen van avoir/ être/ parler/ finir/ partir/ recevoir/ peindre/ venir + tenir.

Dit zijn de VIJF HOOFDVORMEN:

<u>I. Spreken</u>	<u>II. Sprekend</u>	<u>III. Gesproken</u>	<u>IV. Ik spreek</u>	<u>V. Ik sprak</u>
<u>parler</u> spreken	<u>parlant</u>	<u>parlé</u>	je <u>parle</u>	je parlai

Ook:

<u>finir</u> afmaken	<u>finissant</u>	<u>fini</u>	je <u>finis</u>	je finis
----------------------	------------------	-------------	-----------------	----------

<u>partir</u> vertrekken	<u>partant</u>	<u>parti</u>	je <u>pars</u>	je partis
<u>recevoir</u> ontvangen	<u>recevant</u>	<u>reçu</u>	je <u>reçois</u>	je reçus
<u>peindre</u> schilderen	<u>peignant</u>	<u>peint</u>	je <u>peins</u>	je peignis

Voor het lezen is het belangrijk dat je, ook in de tweede klas al, de volgende tijden kent:

BIJ HOOFDVORM I PARLER :

- 1) je parlerai, tu parleras, il parlera,
nous parlerons, vous parlerez, ils parleront
ik zal spreken etc. (o.t.t.t. = Futur)
  - 2) je parlerais, tu parlerais, il parlerait,
nous parlerions, vous parleriez, ils parleraient
ik zou spreken etc. (o.v.t.t. = Futur du passé/ Conditionnel présent)
- (Pas op: het is "je recevrai" ("oi" valt weg) en "je peindrai" (eind-e valt weg))

BIJ HOOFDVORM II PARL<ANT>

- 1) nous parlons, vous parlez ils parlent
wij spreken etc. (o.t.t. meervoud= Présent pluriel)
- 2) je parlais, tu parlais, il parlait,
nous parlions, vous parliez, ils parlaient
ik sprak etc. (o.v.t. = Imparfait)

(De Imparfait alleen gebruiken bij

1. "een beschrijving" 2. "een toestand" 3. "een lange duur" 4. "een gewoonte"
5. "een mening geven" (dus veel minder vaak dan de o.v.t. in het Nederlands).

Wel wordt de Imparfait in het Frans ook wel in die gevallen gebruikt waar in het Nederlands de werkwoorden "staan te"/ "zitten te"/ "liggen te" voorkomen met niet al te 'zware' betekenis. VB: Hij zat te lezen = Il lisait; Zij stonden te praten= Ils discutaient)

Maar voor "<plotselinge> gebeurtenissen <actie>" en "<opeenvolgende> handelingen" neem je dus altijd de Passé Composé = v.t.t.: "j'ai parlé" etc.

Voorbeeld: "Gisteren kocht ik een boek" wordt vaak "Hier j'ai acheté un livre" in het

Frans. !)

- 3) que je parle, tu parles, qu'il parle,
que nous parlions, que vous parliez, qu'ils parlent
 <dat> ik spreek etc. (Aanvoegende wijs o.t.t. = Subjonctif présent
 <in " + **tien (tot vijftien) gevallen**>)

Deze tijd krijg je **in plaats van de gewone Présent (o.t.t.)**

- a) in zinneties als "Vive la reine ! (=Leve de Koningin !)" en
 b) in bijzinnen nadat je een hoofdzin hebt gemaakt met een
 "wil, wens, <on>mogelijkheid, twijfel, ontkenning" of met sommige "algemene
 uitdrukkingen" zoals "il est important que ...". Ook moet je een Subjonctif gebruiken
na bepaalde voegwoorden (avant que= voordat bien que= hoewel etc. etc.) en
na een overtreffende trap (dat is het mooiste boek dat ik ooit gelezen heb etc.)
 Voorbeelden bij b):

- Je veux que vous disiez (niet: dites) la vérité (= na een "wil")
- Il est important que vous veniez (niet: venez) aussi (=algemene uitdrukking)
- Avant que vous partiez (niet: partez), téléphonez-moi (= na voegwoord "avant que")
- C'est le meilleur livre que je connaisse (niet: connais) (= na overtreffende trap)

In sommige zinnen kunnen "que nous parlions" en "que vous parliez" dus beteke-
 nen: "dat wij spreken" (en niet "dat wij spraken") en "dat jullie spreken (en niet "dat
 jullie spraken")

- 4) <ne> parlons <pas> ! <ne> parlez <pas> !
laten wij <niet> spreken ! spreek(t) <niet> !
Gebiedende wijs mv. = Impératif pluriel)

Bij HOOFDVORM III PARLÉ

(vervoeging met "avoir" <maar "sortir" bijv. met "être">)

- 1) j'ai tu as il a nous avons vous avez ils ont + parlé
ik heb gesproken etc. (v.t.t. = Passé Composé)
- je suis tu es il est nous sommes vous êtes ils sont + sorti<e><s>
ik ben uitgegaan/ naar buiten gegaan etc.
- 2) j'avais tu avais il avait nous avions vous aviez ils avaient + parlé
ik had gesproken etc. (v.v.t. = Plus-que-Parfait)
- j'étais tu étais il était nous étions vous étiez ils étaient + sorti<e><s>

Bij HOOFDVORM IV je PARLE (tu parles) (il parle)

- 1) <ne> parle <pas> ! spreek <niet> !
(Gebiedende wijs enk.= Impératif singulier)

